

LAISVĖ—LIBERTY

Vienintelis lietuvių kalboje
dienraštis Rytinėse Valstijose

Dalis Queens apskrityje (N. Y.)	\$11.00
Kanadoje	11.00
Kitur užsienyje	15.00
Metams prenumerata:	
Jungtinėse Valstijose	10.00
Pavienio egzempl. kaina	5 centai

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ—LIBERTY

The Only Lithuanian daily in
Eastern States

110-12 Atlantic Avenue
Richmond Hill 19, N. Y.

Telephone VIrginia 9-1827
PRICE 5c A COPY

No. 188

Richmond Hill 19, N. Y., šeštadienis, Rugsėjo (Sept.) 29, 1956

METAI 46-ti

KRISLAI

Bus laimėta.
Stevensonas pasisakė.
Melas ant melo.
Informieris ir valdžia.
Turėtų būti galas.
Nereikalingas kišimasis.
Rašo A. Bimba

Pastebėjau, kad Chicago's dienraščio Vilnės vėjus jau dasikas iki devynių tūkstančių dolerių. Prūseika kelia šūkį, kad vėjus būtų baigtas su geroku kaupu.

Kaip žinia, Vilnis yra pasibrėžus surinkti dešimt tūkstančių dolerių. Kiekvienas lasvietis linki vilniečiams geriausios sėkmės. Neabejoju, jog jie savo tikslą pilnutinai pasieks.

Gerai, kad Stevensonas viešai pasisakė, kur jis stovi dėl Aukščiausio teismo nuosprendžio prieš rasinę segregaciją.

Stevensonas sako, kad jis pritaria tam nuosprendžiui. Jis ragina pietiečius nutarimą praveisti gyvenimui.

Šis aiškus demokratų kandidato pasisakymas laimės milijonus negrų balsų šiaurinėse valstijose.

Klerikalų spauda melavo, kai ragino amerikiečius lietuvius nerasyti Lietuvos savo giminėms. Girdi, jie ten gali dėl to pakliūti į bėdą.

Dabar Chicago's Draugas ant ano melo užkrauna kitą melą. Jis ragina būti atsargiais su siuntinėjimu Lietuvos savo giminėms dovanų. Girdi, siuntinėlių gavėjai gali susilaukti nemalonumų.

Taip elgtis nežmoniška ir negražu. Niekas nėra pakliuvęs bėdon Lietuvoje už gaminių laišku iš Amerikos. Taip lygiai jokios bėdos niekas neturi su gamimu dovanų iš Amerikos.

Matusowas sako: Aš melavau, kai 1952 metais liudijau prieš komunistus.

Valdžia sako: Tu liudijai teisingai. Ir už tai, kad sakai, jog melavai, dabar važiوسي kalėjimui!

Niekas dar nebuvo girdėjęs tokių prajovų.

Nejaugi nebus galo nuolat pasikartojančioms skerdynėms Palestinoje?

Taip atrodo. Jau labai įtakas Jungtinėms Tautoms tą visą dalyką rimtai paimti ir skerdynėms galą padaryti.

Labai daug ką galima pateisinti politikierių užsilikime priešstikimaisiais laikais, bet visiškai niekuo nepateisinamas mūsų prezidento Eisenhowerio kišimasis į Lenkijos vidujinius reikalus.

Tokiai politikai niekas negali pritari.

Tiesia, Amerika galinga, o Lenkija palyginti silpna. Bet tas neduoda teisės Amerikos galvai kurstyti lenkus prieš jų valdžią.

Kaip tiksliai tokia nepateisinama diplomatija baigia pranyti pasitikėjimą Amerika visose mažosiose tautose. Štai N. Y. Herald-Tribune korespondentas Tanner rašo iš Damasko, Sirijos sostinės. "Ir toje šalyje, sako Tanner, "pasibaisėtina greitumu baigia išgaruoti ir tie paskutiniai Va-

Staigi Tito kelionė sukėlė įvairiausių spėliojimų, JAV diplomatai negavo išpėjimo

Belgradas. — Staigi prezidento Tito kelionė kartu su Chruščiovu Tarybų Sąjungon sukėlė čia įvairiausių spėliojimų. Ypatingai daug spėlioja ir spekuliuoja Vakarų diplomatai. Amerikos diplomatai čia yra susirūpinę. Praeityje Tito per savo užsienio reikalų ministeriją informuodavo Amerikos ambasadorių apie rengiamus pasitarimus arba pasimatymus su TSRS diplomatais. Šiuo kartu pasiuntinys Robert Gay Hooker visai nebuvo informuotas ir paskui jam neduota jokio aiškinimo.

Nurodoma, kad apie tą staigią kelionę Jugoslavijoje pranešta tik kelios valandos po to, kaip Tito ir Chruščiovas jau buvo išskridę kariniu Sovietų orlaiviu iš aerodromo netoli Belgrado. Oficiali žinių agentūra Tanjug skelbė, kad Tito išvyko pasisėti kelioms dienoms prie Juodosios jūros kranto, bet mažai kas čia oficiališką versiją ima rimtai, lygiai, kaip mažai kas tikėjo, kad Chruščiovas atvyko Jugoslavijon tik medžioti ir ilsėtis.

Nurodoma, kad apart žmonos su Tito išvyko du Jugoslavijos Komunistų lygos centralinio komiteto nariai, Džuro Pukaras ir Aleksandras Rankovic. Daugelis laikosi nuomonės, kad pats Tito vyko ne kaip

Jugoslavijos valdžios galva, o kaip Komunistų lygos vadas, kad tartin svarbiais ideologiniais klausimais su Tarybų Sąjungos komunistų vadais.

Islandija turi prekybos pakta su Tar. Sąjunga

Reykjavikas. — Naujoji Islandijos Liaudies fronto valdžia, kurion įeina ir komunistai, pasirašė prekybos sutartį su Tarybų Sąjunga. Nors Islandija dar yra NATO dalis, ji paskelbė neseniai, kad nori atskratyti amerikiečių karinių bazių. Tuo pačiu laiku ji pareiškė, kad prekiaus ir su socialistiniais kraštais, lygiai, kaip su Vakarais.

Prekybos paktas pasirašytas trims metams. Sovietai pirkis Islandijoje užšaldytos žuvies, silkų, sardinų. Islandiečiai Sovietuose pirkis gazolino, aliejaus, deguto ir kitų reikmenų, ypatinai žūklei ir laivininystei reikalingų dalykų.

Amanas. — Jordanas atsikreipė į Iraką, prašydamas tuojautinės karinės pagalbos prieš izraeliečius. Irakas jau siunčia karinius dalinius, kurie bus pastatyti Jordano teritorijoje.

Nehru grįžo iš Saudi-Arabijos

Deli. — Paviešėjęs tris dienas Saudi-Arabijoje, premjeras Nehru grįžo namo. Arabijoje jis tarėsi su karalium Saudu. Buvo pasirašytas bendras komunikatas, kurio vyriausiasis punktą yra parama Egiptui Suez kanalo klausimu. Komunikatas ragina, kad Suez klausimas būtų išrišta taikingomis derybomis, bet virš visko pabrėžia, kad Suezas priklauso Egiptui ir Egiptas turėjo teisę kanalą nacionalizuoti.

Komunikate taipgi pabrėžta, kad Indija ir Saudi-Arabija lieka ištikimos Bandungo anti-kolonialistiniams principams.

Nehru vizitas Saudi-Arabijoje ir jo entuziastiškas priėmimas išaukė nepasitikinimo Indijos kaimyne, Pakistane. Pakistano spauda sako, kad musulmoniečiai Saudi-Arabijos valdovai padarė klaidą priimdami taip draugiškai Nehru, kuris yra "Islamo ir Pakistano bei viso musulmoniško pasaulio priešinys."

Stockholmas. — Agrarų partija nutarė pasilikti koalicijoje su socialdemokratais.

Bylos Poznanėje vedamos atvirai

Poznanė. — Prasidėjęs Poznanės riaušinių bylų sprendimas vyksta atvirumo ir teisėtumo atmosferoje. Iš pat pradžių pasidaro aišku, kad teismas pasiryžęs leisti visiems faktams iškilti paviršun. Bylas stebi daug vietinių ir užsienio žurnalistų, taipgi randasi radijo ir televizijos kamerų.

Prokuroras Alfonsas Lemanas pripažino, kad trys apkaltinti jauni riaušinininkai, kurie užmušė korporanininką, paskui per apklausinėjimus buvo policijos traktuojami šurkščiai. Bet jis sakė, kad tai buvo tik pačioje pradžioje, tuoj po riaušių.

kai policija turėjo gero pažinimo būti pasipiktinusiai ir netraktuoti suimtu švelniai. Bet valdžia, sakė jis, greit išpėjo policiją, kad jokios fizinės metodų negali būti naudojamos per apklausinėjimus.

"Gazeta Poznanska" sako, kad teisiami yra kriminaliniai nusikaltėliai, bet jų tarpe nesiranda nei vienas darbininkas, kuris tik demonstravo už aukštesnes algas. Net tie darbininkai, kurie šaukė anti-valstybinius sloganus ir susirėmė su policija, neteisiami. Teisiami tik tie, kurie pagrobė ginklus, juos naudojo arba užsiėmė plėšikavimu.

Bolivijos politiniai kaliniai orlaiviu pabėgo į Argentina

La Paz. — Bolivijos valdžia orlaiviu vežė iš Santa Cruz į sostinę La Pazą 47 politinius kalinčius, dešinės Falangos narius. Jie buvo suimti Santa Cruz apylinkėse, kur jie rengė sukilimą prieš valdžią.

Skrendant tie kaliniai kaip norš nuginklavo sargus, ginklu privertė lakūną pavesti jiems orlaivį ir skristi Argentinon. Kuomet jie artinosi prie rube-

žiaus, jie per radiją informavo Argentinos aerodromus, kad atvyksta, ir jiems buvo liepta nusileisti Saltoje, ką jie ir padarė.

Nusileidę bolivičiai pareiškė, kad jie atvyko Argentinon ieškoti politinės prieglaudos. Argentinos valdžia jiems tokią prieglaudą duosianti. Bolivija tuo tarpu reikalauja iš Argentinon, kad bent orlaivis jai būtų sugrąžintas.

Lakūnas užsimušė greičiausiojo pasaulio orlaivio katastrofoje

Washingtonas. — Edwards aviacijos bazėje Mojave dykumoje Californijoje sudūrė greičiausias ir aukščiausias pasaulie skrendantis raketinis orlaivis ir užsimušė lakūnas kapitonas Milburn G. Apt. Tas raketinis X-2 orlaivis skraidė 1,900 mylių per valandą greičiu. Jis buvo paleistas ore iš B-50 "motinos orlaivio," kaip tai paprastai daroma su raketiniais orlai-

viais: juos pakelia oran prikabintus prie savo "pilvo" paprastai didieji orlaiviai ir aukštai ore jie kaip ir "iššaujami."

X-2 orlaivis buvo eksperimentinis. Jo greičiui imty tikslai apie valandą su puse perskristi Atlantą, pasiekti iš New Yorko Londoną. Aviacijos departamentas neskelbia, kokios buvo katastrofos priežastys.

Vėliausios žinios

Iš viso pasaulio

Maskva. — Kur nors prie Juodosios jūros tariai Chruščiovas, Bulganinas, Tito, Šepilovas ir Rankovic. Jau nėra abejonės, kad tai svarbūs politiniai pasitarimai, o ne "atostoginė kelionė," kaip tai skelbė iš pradžių Jugoslavijos Tarybų ir tarybinis Tass. Manoma, kad greit bus išskelbti kokiais klausimais tartasi.

Pekinas. — Kinijos Komunistų partijos suvažiavimas jau užsidarė. Mao Tse-tungas, Čou En-lajus, Ču Teh, Lin Po-ču, Liu Šao-či ir kiti vadai perrinkti į centralinį komitetą. Nutarta ateityje laikyti pilnus par-

tijos suvažiavimus kasmet, kas prisidės prie partijos didesnio sudemokratinimo, nes dažniau išrenkant vadovaujančius organus, bus mažiau progos biurokratizmui vystytis.

Patvirtinti planai pradėti antrą penkmetinį planą 1958-ais metais. Tų penkerių metų pabaigoje, sako suvažiavimo rezoliucija, Kinija galės būti galinga industrinė pajėga.

Paryžius. — Edenas ir Mollet per dvi dienas laikė pasitarimus ir priėjo išvados, kad Britanija ir Prancūzija yra pilnai solidarishkos Suez klausimu. Jie išreiškė viltį, kad Jungtinių

Eisenhoweris sako, kad jis moka vadovauti, atsišaukia Churchillio, kad patvirtint

Washingtonas. — Prezidentas Eisenhoweris savo spaudos konferencijoje ne mažai kalbėjo apie tai, ar jis moka vadovauti šaliai, ar ne, ar jis geras prezi-

dentas, ar netikęs. Laikraščiai įgavo išpūdį, kad Stevensonso pareiškimai apie blogą vadovavimą ir nesugebėjimą nemažai įerzino Ike.

Bonna priversta trumpinti karo pajėgų tarnybą

Bonna. — Vakarų Vokietijos valdžia paskelbė, kad tarnyba naujajame Wehrmachte — karinėse pajėgose — bus tikrai vienerių metų. Tai yra trumpiausias terminas iš visų Atlanto pakto šalių. Originaliai Adenauerio valdžia planavo, kad tarnyba tęsis dvejus metus, mažiausiai metus su puse.

Adenauerio valdžia buvo priversta trumpinti karinės tarnybos laiką, nes, kaip tai sako socialdemokratų spauda, gyventojų sentimentas yra prieš karinę tarnybą bendrai, jau nekalbant apie ilgalaikę tarnybą. Bet Adenauerio valdžia nepripažįsta, kad nusileido tokiame spaudimui. o vietoje to aiškina, kad už termino trumpinimą atsakinga Amerika, kuri neduoda pakankamai ekonominės pagalbos Vokietijos atginklavimui.

Indijoje žuvo 40 angliakasių

Kalkuta. — Smarkios liūtys užliejo kasyklą ir 40 angliakasių paskendo. Buvo dotos desperatiškos pastangos juos išgelbėti, bet tas pasirodė negalima. Unijos kaltina, kad angliakasiai žuvo vien dėl to, kad kompanija, kurią dar kontroliuoja britų kapitalas, nesinėmė pačių elementariųjų saugumo priemonių. Nors toje srityje sezoniniai lietūs siaučia kas rudenį, kasyklos neturi priemonių apsisaugoti nuo užliejimo.

Seoulas. — Atentatorius šovė į Pietų Korėjos viceprezidentą Čengą, bet tik sužeidė jo ranką. Manoma, kad atentatorius — pasikėsintojas yra prezidento Rhee žmogus. Viceprezidentas Čengas paskutiniu laiku smarkokai kritikavo Rhee ir aplink jį spietėsi opoziciniai elementai.

Tautų taryba nuspręs, kad Suezą turi valdyti tarptautinė organizacija.

Kad pabrėžti Britanijos-Prancūzijos solidarumą, britų karalienė balandžio mėnesį aplankys Paryžių.

Eisenhoweris sakė, kad Stevensonas mažai jį pažįsta ir nėra pakankamai kompetentiškas daryti išvadas. Vietoje to, sakė Eisenhoweris, amerikiečiai turėtų pasiklausti, ką apie jo, Eisenhowerio, sugebėjimą vadovauti sakė Churchillias, su kuriom jam teko nemažai dirbuotis karo metu. Ir Eisenhoweris atkreipė laikraštinių dėmesį Churchillio atsiminimus.

Eisenhoweris taip kalbėjo, lyg jis ir dabar atsišauktų Churchillio, kad jis jam duotų "atestatą" už sugebėjimą vadovauti. Bet laikraštiniškai paskui komentavo, kad Churchillias to nedarysias, nes tai būtų kaip ir maišymasis vidujiniuose Amerikos reikaluose.

Eisenhoweris taipgi teigė, kad netiesa, jog jo brolis Miltonas turi didelę galią valdžios reikaluose. Jis sakė, kad Miltonas tik tiek dirbuojasi valdiškuose reikaluose, kiek jam paveda per speciales misijas valstybės sekretorius Dulles.

Stockholmas. — Po ilgo dvejų metų švedija nutarė prisidėti prie taip vadinamos Suez kanalo "naudotojų sąjungos," kuri tapo įsteigta Londone. Steigiant ją Londone, Švedijos užsienio reikalų ministras Undenas sakė, kad neverta tokią sąjungą organizuoti, nes ji nieko neatnešs. Trys konferencijoje dalyvavusios šalys, Pakistanas, Iranas ir Etiopija, prie sąjungos neprisidėjo.

Melbourne, Australija. — Britai išsprogino atominę bombą Meralingos srityje Australijoje. Eksperimentinį sprogimą stebėjo Britanijos, Australijos, Amerikos, Kanados ir Naujosios Zelandijos kariškiai.

Nicosia. — Keli ginkluoti EOKA mariai nušovė tris britų kareivius Nicosijos centrinėje gatvėje. Nušautieji britai buvo civiliniai apsirėngę ir todėl elgėsi neatsargiai, manydami, kad jų neatpažins.

Washingtonas. — Prezidentas Eisenhoweris išreiškė savo užuojautą dėl sportininkės Bidriksn Zacharias mirties. Ji mirė nuo vėžio. Mildred Zacharias buvo sportininkė — čempionė, olimpiadų laimėtoja.

ORAS NEW YORKE
Giedra, vėsu

L A I S V Ė
LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisve, Inc.
Established April 5, 1911
Every day except Sundays, Mondays and Holidays
110-12 ATLANTIC AVENUE, RICHMOND HILL 19, N. Y.
President CLEMENT BREADY; Secy-Treasurer, WILLIAM CHAPELS
Editor, ROY MIZARA
SUBSCRIPTION RATES
United States, per year \$10.00
United States, per 6 months \$6.00
Queens Co. \$11.00 per year
Queens Co. \$6.50 per six mos.
Canada and Brazil, per year \$11.00
Canada and Brazil, 6 months \$6.50
Foreign countries, per year \$15.00
Foreign countries, 6 months \$8.00
Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y.
under the Act of March 3, 1879.

PILNI PAVOJAUS ŽYGLIAI

IZRAELIO kariuomenės ginkluotas būrys įsiveržė į Jordano žemę, susirėmė su jordaniečiais, pasimušė ir sugrižo atgal.

Po to izraeliečiai paskelbė, kad jie užmušę apie 50 jordaniečių, o iš jų težuvę tik apie penki asmenys.

Aišku, jordaniečiai turi savo versiją dėl to, kiek kurioje pusėje buvo užmuštų.

Kuriais tikslais Izraelio avdžia pasiuontė į Jordaną savo kariuomenės dalinį? Atsakoma: keršto tikslais. Girdi, jordaniečiai dažnai puolą Izraelio žmones, todėl dabar jiems buvo atkeršyta.

Mums rodosi, tokia politika yra žalinga. Ji gali bet kurią valandą užkurti gaisrą. Juk kerštas gimdo kerštą. Rytų ar po ryt jordaniečiai gali tokį patį „kerštą“ panaudoti prieš Izraelį.

Didžiulis tuo, kad tokiuose susirėmimuose daugiau žūsta arabų, negu izraeliečių, taipgi neverta. Arabų yra keletas dešimtų milijonų, gi izraeliečių tik virš milijonas.

Būtinai reikėtų, kad daugiau veiktų Jungtinės Tautos; ypatingai, kad Amerika, Anglija, Francūzija ir Tarybų Sąjunga susitartų ir vieningai darytų ką nors tokius kerštavimus sulaikyti. Kitaip bus bloga.

SVARBIAUSIA PAREIGA: UŽSIREGISTRUOTI

KALBĖTI, KRITIKUOTI kiekvienas, turįs liežuvį, gali. Ypatingai mėgstama kritikuoti valdžią, jos pareigūnus; mėgstama prikišti tam ir kitam pareigūnui jo apsilaidimą, jo nesiskaitymą su žmonių poreikiais.

Gera! pakalbėti, gerai pakritikuoti. Iš tikrųjų, nieko nevertas tas žmogus, kuris, matydamas neteisėsybes, blogus dalykus, tyli, nieko nesako.

Bet reikia atsiminti vieną: vien tik kalbėjimu, vien tik kritika nieko nepasieksi.

Prie to viso reikalingas darbas, rūpesnis, adairumas, tam tikrų pareigų atlikimas.

Štai artinasi lapkričio 6-toji, balsavimo diena.

Ir Jonas, ir Marė, ir Petras ir milijonai kitų Jonų, Marių, Petrų dažnai dažnai šnekasi, kalbasi, argumentuoja dėl to, kas bus išrinktas šalies prezidentu, kas bus išrinktas senatorium ar kongresmanu ar kuriuo kitu pareigūnu.

Gera! kad tokie dalykai diskusuojami. Bet ar tik to užtenka?

Ne!

Visųpirmausia kiekvienas asmuo, turįs teisę balsuoti, privalo balsuoti!

O norint balsuoti, reikia būtinai pirm to užsiregistruoti.

Pareiga nėra sunki, bet ji svarbi. Užsiregistravimui užtenka sudilti valandą, gal daugiau, gal mažiau; balsavimui taipgi.

Bet turime žinoti, kad milijonai amerikiečių ne-balsuoja! Milijonai žmonių, net ir tų, kurie daug kalba apie negeroves, kurie mėgsta kritikuoti, neatlieka tos elementarės piliečio pareigos!

Štai kur glūdi, sakykume, mūsų nelaimė. Nebalsuoja labai daug darbininkų. Neretas jų pamoja ranka ir sako: ar aš balsuosiu ar ne, visvien bus tas pats, mano vargai nesumažės.

Mes gi sakome: balsuoti privalo kiekvienas, kuris turi tam teisę.

Bet pirmiau reikia būtinai užsiregistruoti, iš anksto pasisakant, kad balsuos.

Mums patinka New Yorko miesto ILGWU narių pasijomimas: jie nusitarė sudaryti iš 1,000 unijistų komitetą, kurio nariai eitų nuo buto į butą ir ragintų žmones registruotis.

Mums, tačiau, rodosi, jog kiekvienas susipratęs, galvojęs žmogus neprivalėtų laukti, kol ateis pas jį kas nors paraginti: jis pats privalo užsiregistruoti ir kitus paraginti—kitus, mažiau už jį nusimanančius žmones.

Tai būtinai šiemet padarykime!

SIRIJOS ŽMONĖS SMERKIA TAI

Elta praneša iš Sirijos sostinės Damasko: „Arabų atgimimo socialistų partijos lyderis Akramas Hauranis, kalbėdamasis su TASS'o korespondentu, griežtai pasmerkė Anglijos ir Prancūzijos kariuomenės sutelktą Kipro saloje, kvalifikuodamas jį kaip „agresyvių žygi“ prieš Arabų šalį.

„Akramas Hauranis pažymėjo, kad kariniais pasirengimais Kipre „siekiama ir kito tikslo, būtent: skatinti imperialistų agentūrą ir ardomuosius elementus Arabų šalyse nusikalstamiems imperialistiniams samokslams įgyvendinti.“

„Sirijos liaudis,—pasakė jis,—yra įsitikinusi, kad visi agresyvieji imperialistų planai prieš Arabų šalį sužlugę. Imperialistai turi, pagaliau, suprast, kad pasaulis pasikeitė ir nebegali gyventi XIX amžiaus sąvoko-

GEORGAS VEJERTAS

(Minint 100-ąsias rašytojo mirties metines)

Audringi 1848 m. Vokietijoje. Revoliucija! K. Marksas ir F. Engelsas leidžia Keine „Naująjį Reino laikraštį“, kovinę „Komunistų Sąjungos“ organą. Vienas iš laikraščio redaktorių — Georgas Vejertas, artimas K. Markso ir F. Engeldo draugas ir bendradarbis, kurį F. Engelsas teisingai pavadino „pirmuoju ir reikšmingiausiu vokiečių proletariato poetu“.

Georgą Vejertą, H. Heines, F. Freiligrato, G. Hervego amžininką, ištiko tragiškas likimas. Beveik 100 m. jis Vokietijoje buvo nežinomas. Atverskite bet kokį buržuazinį literatūros vadovėlį, monografiją, enciklopediją, jūs nerastite ten G. Vejerto vardo. Ir tai ne atsitiktinis reiškinys. Vejerto kūryba alsuoja neapykanta prūsiskai reakcijai, buržuazijai, ji persunkta tikėjimu, kad ateitis priklauso proletariui. Ir Vejertas pirmas vokiečių literatūroje sukuria tipiškus kovingo proletariato paveikslus. Buržuazinė kritika jį apeina ir nutyli. Tai padaryti palengvino tai aplinkybė, kad pats Vejertas į savo kūrybą žiūrėjo kaip į kovos ginklą ir, kartą atspaudinęs laikraštyje ar žurnale eilėraštį, fejletoną ar apybraižą, daugiau savo kūriniais nesirūpindavo ir pats neišleido nė vieno savo poezijos rinkinio. Pirmoji Vejerto rinktinė, išversta į rusų kalbą, pasirodė 1938 m. Maskvoje. Ir tik 1948 m. išėjo pirmas jo raštų tomas Vokietijos Demokratinėje respublikoje vokiečių kalba. Dabar Vejertas jau yra gerai žinomas vokiečių liaudžiai, kurių jis mylėjo, dėl kurios kovojų ir kuriai skyrė savo geriausius kūrinius.

PASTORIAUS SŪNUS
Georgas Vejertas gimė 1822 m. Detmole, pastoriaus šeimoje. Keturiolikos metų jis buvo priverstas nutraukti mokslą ir pradėjo dirbti prekybos srityje. 40-aisiais perėjo šimtmečio metais Vejertas buvo įvairių prekybos firmų agentu Vokietijoje, jam teko buvoti įvairiuose kraštuose. Išgesnį laiką rašytojas gyvena Anglijoje, kur susipažįsta su darbininkų judėjimu (čartizmu). Ten prasideda ir artima jo draugystė su F. Engelsu. 40-ųjų metų viduryje galutinai subręsta G. Vejerto pasaulėžiūra. Jis vienas iš pirmųjų tampa „Komunistų sąjungos“ nariu ir aktyviau dalyvauja 1848 m. revoliucijoje Vokietijoje. Revoliucijos pralaimėjimas Vejertui buvo ne tik politinė katastrofa, bet ir giliai asmeninė tragedija, po kurios jis jau niekad neatsigavo. Po revoliucijos jis vėl dirba kaip prekybinės firmos agentas. Vienos kelionės metu jis suserga ir miršta Havanoje 1856 m. liepos 30 dieną.

PIRMIEJI ŽYGLIAI
G. Vejerto kūrybos suklestėjimo laikotarpis labai trumpas, apima vos 10 metų. Apie 1840 m. pasirodė jo pirmieji eilėraščiai. Ne iš karto tapo Vejertas proletariato dainiui. Jis patyrė romantizmo, „tikrojo socializmo“ įtaką, betgi jau pirmuosiuose G. Vejerto kūriniuose pasireiškė jo talento ypatybės: minties aiškumas, vaizdų ryškumas, formos paprastumas, palinkimas į satyrą. Kai ką Vejertas pasisavino ir iš karštai jo mylėjo poeto H. Heines — poezijos kovingumą, subtilią ironiją, kai kuriuos ritmus bei intonacijas. Tačiau jo poezijos turinys buvo naujas, jame buvo svetimi Heinės svyravimai. Arabų tautos padudo, ir jų teisingas reikalas būtinai nugalės.

„Toliau Hauranis pasakė: „Suezo kanalo kompanijos nacionalizavimas yra teisingas suverenau Egipto nacionalinis aktas. Nacionalizavimas nesudaro jokios grėsmės laivybos laisvei.“

PABAIGA KŪRYBINIO KELIO
1849 m. revoliucija pralaimėjo, „Naujasis Reino laikraštis“ uždaromas. Vejertas buvo reakcijos persekiojamas, net teisiamas už fejletonų seriją apie Snaphanskį. Kartu su paskutiniu „Naujojo Reino laikraščio“ numeriu baigėsi ir Vejerto kūrybinis kelias, išėjo jo humoras. 1851 m. Vejertas rašo savo laiszę K. Marksui: „Paskutiniu metu aš rašiau įvairiomis temomis, bet nieko nebaigiu; kadangi nematau savo darbe nei prasmės, nei tikslo. Kai tu rašai ką nors apie politinę ekonomiką, tai turi prasmę. Bet aš?... Mano literatūrinė veikla baigėsi kartu su „Naujojo Reino laikraščiu“.

Visas G. Vejerto kūrybinis kelias buvo betarpiškai susijęs su vokiečių proletariato didvyriška kova: Rašytojas sunkiai pergyveno, darbininkų klasės pralaimėjimą ir nebe-matė tikslo, daugiau rašyti. Tiesa, kai kurie poeto laišškai liudija, kad jo samonėj bren-dė nauji kūrybiniai planai, jis norėjo tęsti kovą naujomis sąlygomis, bet ankstyva mirtis nutraukė jo tolesnį darbą.

Lietuvių liaudis šiandien pirmą kartą mini vokiečių proletariato dainių G. Vejertą. Reikia tikėti, kad mūsų poetai ir vertėjai susidomės jo kūryba ir supažindins mūsų skaitytoją su jo kūryba.

I. Veisaitė

mai bei abejonės, savo geriausiuose kūriniuose jis tvirtai stovėjo proletariato pozicijose. Neveltui F. Engelsas laikė, kad kai kuriais atžvilgiais G. Vejerto talentas yra sveikesnis už Heinės.

JO HEROJAI
Vejerto poezijos herojai — paprasti žmonės. Jo eilėraščių ciklai „Pameistrių dainos“, „Dainos iš Lankaširo“ ir kiti vaizduoja darbininkų vargus bei nelaimes, kelia socialinės nelygybės klausimą. Eilėraštyje „Pitrankų liejikas“ pirmą kartą iškyla samoningo proletaro, kovotojo paveikslas, po ilgos gyvenimiškos patirties priėjusio išvadą, kad jo liejamas patrankas galima nukreipti prieš tuos, kurie jį išnaudojo visą gyvenimą. Vejerto poezijoje yra ir filosofinės lyrikos pavyzdžių („Protas ir beprotybė“, „Teismas“, „Industrija“). Ji persunkta revoliuciniu patosu, giliu tikėjimu proletariato ateitimi.

Satyrinis Vejerto talentas ypač išbujojo 1848-1849 m.m. „Naujojo Reino laikraščio“ puslapiuose. Eilėraščiuose „Šiandien aš važinau į Dinseldorfą“, „Pleyps“ ir kituose Vejertas negailestingai išjuokia bailių vokišką buržuaziją, filisterius, prūsiskus junkerius.

„Naujajame Reino laikraštyje“ Vejertas vadovavo fejletono skyriui. F. Engelsas rašė, kad nė vienas to meto laikraštis neturėjo tokių samoningų fejletonų kaip Vejerto. Iš tiesų, Vejerto satyrinis talentas ypač pasireiškė jo prozoje. Atskirų politinių fejletonų pavidalu „Naujojo Reino laikraščio“ numeriuose pasirodė jo „Humoristinės apybraižos iš Vokietijos prekybinio gyvenimo“ ir „Ižymaus riterio Snaphanskio gyvenimas bei nuotykių“, kurie 1849 m. buvo išleisti atskira knyga, ir kiti. „Humoristinės apybraižose“ Vejertas išjuokia gerai jam pažįstamus bailius vokiečių buržuą, daugiausia bijojusius liaudies revoliucijos, „Snaphanskio gyvenime“ išplekia prūsiskų junkerius, jų pretenzijas į valdžią.

Memuarinio žanro literatūra, jei tik ji objektyviai parašyta, visuomet domina skaitytoją. Ypačiai mėgiami politinių kalinių atsiminimai, nes ten geriau, nei kur kitur išryškį žmogaus charakteris, jo valios stiprumas ar silpnumas, iškyla ar sumunka jo asmenybė. Kalėjimas, tai charakterio kalvė, kurioje nuo rutinos dūžių kalinio valia užsigrūdina, ar galutinai subyra!.

Savo atsiminimus L. Prūseika pradedo nuo 1909 m. rugsėjo mėnesio, kai jį, besiruošiantį Peterburgo universitetan, suėmė jo tėviškėje ir išvežė į Vilkaviškio kalėjimą. Sekamą dieną jį jau vežė į suvalkų kalėjimą, kur jis rado jau nuo 1907 m. ten besėdintį Vincą Mickevičių-Kapsuką.

Suvalkų kalėjime, kalinių pramintam „Lipskio viešbučiu“, L. Prūseika išbuvo suvirš pusantrų metų, t. y. ligi teismo, nutesusio jį visam amžiui Sibiro tremi-man. 1911 m. gegužės mėn. etapu jį išgabeno į Sibirą. Ten jis išbuvo iki rudens ir tuomet, pirmai įsigyveno pasitaičius, — iš jo pabėgo. Turtingu frantu pasirėdęs, jisai pervaziavo be baimės visą Rusiją ir per Vilnių pasiekė savo gimtąją apylinkę. Pasimatęs su tėvais, pasiekė Prūsus, o iš ten — Ameriką. Tų pat metų pabaigoj Prūseika jau buvo Bostone, o su 1912 m. pradžia pradėjo dirbti „Laisvės“ redakcijoje: pradžioje kartu su A. Antonovu-Montvidu, o šiam nuėjus prie „Keleivio“, — patsai vienas. L. Prūseikos atvykimui 1911 m. velionis Vincas Pankštys rinko aukas, bet pasirodė, kad jos buvo nereikalingos, nes jo tėvas davė jam kelionei pinigų. Dirbdamas „Laisvėje“, jis ne tik rašė, bet sakė kalbas, agitavo ir organizavo L. S. S. kuopas, bet stipriai esamąsias. Visas šis darbas aprašytas jo knygos skyriuje „Dabartis.“

Memuarų skyriuje kiek ilgiau Leonas Prūseika apsisotjo prie Suvalkų kalėjimo, nes ten ilgiausiai jis ir išbuvo. Apie patį Sibirą jis rašo labai mažai, mat,

LITERATURA-MENAS

APIE LEONO PRŪSEIKOS KNYGĄ

Šių metų ALDLD leidinys, nr. 62, yra **Leono Prūseikos „Atsiminimai ir Dabartis.“** Tai stambi 300 puslapių knyga.

Kaip jau pati antraštė rodo, knyga susideda iš dviejų dalių: autoriaus jaunų dienų atsiminimų ir nūdienio gyvenimo apžvalgos, kuri prasideda su 1912 metais, t. y. nuo jo atvykimo į J. A. Valstybes, iki paskiausiųjų dabarties įvykių. Apžvalga gana įdomi ir pamokinti. Ji liečia ekonominę bei politinę padėtį ne tik mūsų krašto, bet ir viso pasaulio. Pro mus, kaip kaleidoskopo vaizdai praslenka du pasauliniai karai, Amerikos ekonominės krizės košmaras, Tautų Lygos epocha, Jungtinių Tautų gimimas bei darbai, Korėjos karas, šaltasis karas, pokarinė reakcija, komunistų ir pažangiosios srovės persekiojimas, dipukų antplūdis, Tarybų Sąjunga ir Stalino vaidmuo, Tarybų Lietuvos gyvenimas, politinės kovos ir politikierių rietenos, Amerikos lietuvių rolė tuose gyvenimo bei kovų verpetuose ir tt., ir tt. Tai gana platus kritinis reportažas! Paskutiniai 100 puslapių, tai perredaguoti ir „sumoderninti“ autoriaus straipsniai, tilpusieji „Vilnies“ dienraštyje.

Žodžiu, kontraversinė, publicistinė knygos dalis pilnai padengta. Tačiau ši kartą mus labiau domina ne tiek dokumentinis reportažas bei jo išvados, kiek autoriaus jaunų dienų memuarai. Leonas Prūseika amerikiečių lietuvių išėivijos gretose yra labai stambi asmenybė! Drįstu sakyti, jog nei vienas mūsų krašto lietuvis neturi tiek draugų — ir priešų — kiek Leonas Prūseika. Su šiuo teigimu neabejotinai sutiks ne tik jo idėjiniai sankeleiviai, bet ir jo oponentai. Populiarumo kosteste jį nepralenktų nei vienas. Tai ot kodėl mums taip rūpi jo memuarai, jo intymūs išgyvenimai ir jo pirmieji visuomeniniai darbai, nes tik tokiais atvejais išsamiau pažįsti žmogų, jo aspiracijas, jo būdą ir jo idealus. Amerikiečiai lietuviui Leoną Prūseiką pažįsta per suvirš 40 metų, jį gerbia, kaipjo pirmąjį žurnalistą, gabų kalbėtoją ir nuosirdų pažangiosios srovės darbuotoją. Taigi rekomendacijos ir introdukcijos jis nereikalingas!

Memuarinio žanro literatūra, jei tik ji objektyviai parašyta, visuomet domina skaitytoją. Ypačiai mėgiami politinių kalinių atsiminimai, nes ten geriau, nei kur kitur išryškį žmogaus charakteris, jo valios stiprumas ar silpnumas, iškyla ar sumunka jo asmenybė. Kalėjimas, tai charakterio kalvė, kurioje nuo rutinos dūžių kalinio valia užsigrūdina, ar galutinai subyra!.

Savo atsiminimus L. Prūseika pradedo nuo 1909 m. rugsėjo mėnesio, kai jį, besiruošiantį Peterburgo universitetan, suėmė jo tėviškėje ir išvežė į Vilkaviškio kalėjimą. Sekamą dieną jį jau vežė į suvalkų kalėjimą, kur jis rado jau nuo 1907 m. ten besėdintį Vincą Mickevičių-Kapsuką.

Suvalkų kalėjime, kalinių pramintam „Lipskio viešbučiu“, L. Prūseika išbuvo suvirš pusantrų metų, t. y. ligi teismo, nutesusio jį visam amžiui Sibiro tremi-man. 1911 m. gegužės mėn. etapu jį išgabeno į Sibirą. Ten jis išbuvo iki rudens ir tuomet, pirmai įsigyveno pasitaičius, — iš jo pabėgo. Turtingu frantu pasirėdęs, jisai pervaziavo be baimės visą Rusiją ir per Vilnių pasiekė savo gimtąją apylinkę. Pasimatęs su tėvais, pasiekė Prūsus, o iš ten — Ameriką. Tų pat metų pabaigoj Prūseika jau buvo Bostone, o su 1912 m. pradžia pradėjo dirbti „Laisvės“ redakcijoje: pradžioje kartu su A. Antonovu-Montvidu, o šiam nuėjus prie „Keleivio“, — patsai vienas. L. Prūseikos atvykimui 1911 m. velionis Vincas Pankštys rinko aukas, bet pasirodė, kad jos buvo nereikalingos, nes jo tėvas davė jam kelionei pinigų. Dirbdamas „Laisvėje“, jis ne tik rašė, bet sakė kalbas, agitavo ir organizavo L. S. S. kuopas, bet stipriai esamąsias. Visas šis darbas aprašytas jo knygos skyriuje „Dabartis.“

Memuarų skyriuje kiek ilgiau Leonas Prūseika apsisotjo prie Suvalkų kalėjimo, nes ten ilgiausiai jis ir išbuvo. Apie patį Sibirą jis rašo labai mažai, mat,

ten, kaip lietuviai sako, jo „nė padai nesušilo,“ išbuvo tik kelis mėnesius. Tačiau, kiek lyriškiau nusiteikęs, jisai galėjo bent detalingiau aprašyti jo gyvenimą Denisovkos sodžiu, kuriame buvo apie 20 kiemų, ir kitus prityrimus.

Prisimena L. Prūseika savo kelionę į Sibirą ir tuos tūkstančius kalinių, kurių ešelonai, seniau pėsti keliavo „Vladimirovsku vieškeliu.“ Įsivaizduokite kelių tūkstančių viorštų kelionę nuo Maskvos iki Jakutsko, Sachalino ar Kamčatkos per sniegą, liūtis ir pūgas pėsčių pusbasų ir pusnuogių žmonių! Kiek jų ten nušalo kojas ir rankas, kiek visiškai sušalo pakelėje, kiek konvojaus kario kulka pribagė nebegalinčių eiti toliau! „Vladimirovskas vieškelis“ tai buvo tikrasai carinės Rusijos Golgotas „Via dolorosa“, kuriam prilgti gali gal tik romėnų „Via Apia“, kurio abi pusės, po nepavykusio vergų sukilimo, buvo nustatytos nukryžiuotais spartakiečiais! Bet, laimei, L. Prūseikai nereikėjo tuo keliu eiti. Tuomet kalinius jau veždavo trans-sibirinio geležinkelio lėtasais traukinys. Net ir tokia, palyginti „aristokratiška“ kelionė buvo pakankamai varginanti.

Bendrai, savo memuarais autorius gana skūpus, lakoniškas. Pav. jis galėjo mums papasakoti apie „Šviesos“ Draugystę, kuri buvo, rodos, vienintelė tuo metu legaliai veikianti pažangi organizacija; apie moksleivių šulpmo organizaciją „Žiburėlių“. Jis galėjo mums papasakoti daugiau ir apie save patį, apie jo darbą mokinių ir studentų tarpe. Prūseika buvo tuo metu liaudininkas, „Vilniaus žinių“ bendradarbis. Jo etapas nuo liaudininkų prie socialistų-menševikų turėjo būti gana įdomus, kaip ir jo artėjimas prie bolševikų. Tokie politiniai, dvasiniai ir ideologiniai persilaužimai visuomet yra įdomūs ir pamokintanti. Jis nieko nepasako nė apie jo paties vaidmenį socialistų tarpe, apie jo santykius bei ryšius, ir bendrą darbą, su kitais to laiko veikėjais. Įdomi būtų ir Rusijos Dūmos bei jos darbų apžvalga. Iš Suvalkų kalėjimo vienintelis kiek ryškesnis ir raiškesnis tipas išėina V. Kapsuko. Apie kitus kalinius randame žinių labai mažai. Net ir apie patį Kapsuką sužinome tik tiek, kad jis buvo areštuotas, nuteistas katargon, išstremtas Sibiran ir iš jo pabėgo. Apie jo pagrindinį darbą Lietuvoje, jo išlaisvinimą iš kalėjimo, jo tolesnį darbą ir antrąjį areštą — autorius mums neinformuoja. Galėjo autorius mums daugiau pasakyti ir apie Z. Aleksos-Angariečio veikimą bei areštą, asmenis susijusius su jo darbu, jo bylą, nuteisimą ir tt., ne vien tik patį faktą paminėti. Paties L. Prūseikos bylos išsami atskaita irgi būtų gana įdomi medžiaga. Visas tas laikotarpis, kai Leonas Prūseika lankė Liepojos gimnaziją ir Peterburgo universitetą, istoriniu požiūriu labai svarbus, o jisai buvo to judėjimo dalyvis.

Tai ot kodėl mes, kurie to meto istorija esame gyvai susidomėję, jautiame kiek nusivylę d. Prūseikos memuarų apimties siaurumu bei jos nepilnu išvystymu. Kiek stropiau išsiginęs į praeitį, jisai galėjo mums duoti ne 78 knygos puslapius, bet 300-tų puslapių tomą! „Dabartis“ ir svarbesniųjų jo raštų rinktinė — turėtų būti atskiri tomai.

Tačiau ryšium su šiuo darbu iškyla ir autoriaus sveikatos problema. Paskutiniame savo laiške jis man rašo: „Jei reikėtų ką nors skubesnio šiuo laiku rašyti—negalėčiau. Esu pavargęs.“ Visa tai reikia atminti ir įvertinti.

Prisimines Suvalkų kalėjimą, Leonas Prūseika sako: „Kaslink manęs, tai aš ten beveik nieko nerašiau. Mėginau versti šį tą iš Mickevičiaus, Slovackio, Lermontovo, bet apsigalvojęs supratau, kad poetas iš manęs menkas ir pastaciau tašką.“ Kad ta taip būtų „apsigalvoję“ ir „pastatę tašką“ kairurie mūsų dienų daug menkesnio kalibro eilemanai... Nevargintų jie dabar skaitytojų savo „eilemis“!

Betgi Leonas Prūseika, gal būt, ir perlengvai išsibraukė iš beletristikos kūrėjų tarpo. Jisai visuomet buvo, ir yra,

(Tąsa ant 3 puslapio)

CHICAGO, ILL.

PAVYKO MILDOS RĖMĖJŲ PIKNIKAS

Rugsėjo 16 d., Kean Club darže, prieš Tautiškas Kapines, įvyko Dailės ir Dramos Klubo surengtas Mildos naujai piknikas.

Diena buvo graži. Tikslas svarbus. Todėl į pikniką Mildos rėmėjų susirinko didelis skaitlis. Automobilų ir žmonių buvo pilnas daržas.

Smagu ir gražu buvo žiūrėti į skaitlingą geroj nuotaikoj besivaishančią ir besilinksminančią publiką.

Bet ne visi linksminosi ir vaishinos. Bartenderiai prie baro ir gaidinės virtuvėje labai sunkiai dirbo — prakaitą liejo skubiai aptarnaudami savo kostumerius.

Parengimo komisija per Vilnių prisiminė, jogei būtų gerai, kad, kas išgali, prisidėtų su valgiais ir kitokiomis dovanomis, kad padaryti daugiau pelno Mildos naudai.

Tas mažas atsisaukimas buvo didelės reikšmės toms moterims, kurios visa širdimi remia Mildą — kultūros centrą. Tik nuoširdžiai dirbdami ir

dovanas aukodami — vieningai veikdami — padarėme šį Mildos naujai pikniką labai pasėkmingu.

Jei taip vieningai veiksime ir toliau, tai netik Mildos skolas išmokėsime, bet ir labai gražiai mūsų kultūros centrą išpuošime.

S.V.

BRANGIOS DOVANOS KULTŪROS KLUBUI

Motery Kultūros Klubui susirinkimas buvo nedidelis gal todėl, kad daugelis mūsų narių namie ir tt. Ir šiuos žodžius rašančiai neteko dalyvauti susirinkime iš prieštasties ligos, nors būnant valdyboje man reikėjo dalyvauti. Atleiskite. Moterų Kultūros Klubas rengia labai smagų pažmonį su dovanomis. Įvyks spalio 6 d., Mildos Klube.

Teko nugirsti, jog d. Jokubauskienė pranešė, kad dd. Mockapetris ir Leo Valančius padovanojo mūsų klubui du labai gražius savo rankomis pieštus paveikslus. Man atėjus darban, ant rytojaus teko ma-

Prisiminimas

Kazimieras Žilinskas

Mirė Rugsėjo-Sept. 30, 1954

Jau dveji metai kai mirtis atskyrė mano brangų ir mylimą gyvenimo draugą ir vaikų tėvą. Ne tik kad mes, jo šeima, liūdim ir prisimenam, bet ir daugelis jo draugų taip pat prisimena jį. Išlėskite ramiai.

Uršulė Žilinskienė
Sūnus Vytautas ir šeima
Duktė Eleanora ir šeima
Duktė Aldona ir šeima

—Philadelphia, Pa.

Paryžius. — Britanijos premjeras Edenas čia. Jis konferuoja su premjeru Mollet Suezio reikalais.

HELP WANTED—FEMALE PHILADELPHIA VIC.

Pardavinėtojos. Norinčios darbo su didele kompanija, turinti ir daugiau krautuvių. Gausite apmokamas atostogas, nuosimintį pirkinių, liginų, apdraudus ir atsistatymo pašalpas. Kreipkitės:

W. T. GRANT CO.
1026 Market St., Philadelphia, Pa.
(187-189)

Operatorė, prie firankų, su patyrimu. Decorator Shop, 240 Market Street, 5-tos lubos.

(188-191)

Tai firma, kuri su užtikrinimu išsiunčia paldetus į SOVIETŲ SAJUNGA, LATVIJA, LIETUVĄ, ESTONIJA ir kt., su iš anksto apmokėtu muitu ir garantuotu pristatymu. Placelį žinoma ir sena kompanija:

PARCELS TO RUSSIA, INC.

USSR LEIDIMAS ir INTOURIST, MOSCOW, AUTORIZAVIMAS ISKOLEKTUOTI MUTTA CIA.

Jūs galite išsiųsti bet ką. Vartotus ir naujus drabužius; valgio ir įvairių gyduolių, kaip tai: Streptomycin, Penicillin, Rimfon ir kt., oro paštą. Pristatymas garantuotas 7—10 dienų.

PASTABA: MUMS DABAR LEIDZIAMA SIŪSTI ANTI-POLIO SERUM.

Mes garantuojame pristatymą ir originali parąšą gavėjo. Mes taipgi siunčiame sluvamasias masinas, akordionus ir rašomasias mašinėles įvairių tautų. Mūsų adresas yra tolimas:

1530 BEDFORD AVE., BROOKLYN 16, N. Y.

(kamp. nuo senos vietos)

1-mos lubos, yra vieta automobilams pasistatyti.

Ofisas atdaras kasdien, įskaitant Sekm. 9-6, Sešt. 9-4. Paldetai išsiunčiami kasdien. Tel.: INGERSOL 7-8465 7-7272

Laisvės Vajus Gavimui NAUJŲ SKAITYTOJŲ

Prasidės 1-mą Dieną Spalio ir tęsis iki Sausio 1 d., 1957

Visus apšvietai ir dienraštį Laisvę branginančius žmones kviečiame į talką gavimui naujų skaitytojų. Prašome stoti į kontestą iš pat pradžių vaju. Prašome pasidaryti taip, kad visi jūsų draugai ir pažįstami praneurotų LAISVĘ.

Kontestantams Yra Skiriamos Pinigais Sekamos Dovanos:

1-ma \$50, 2-ra \$40, 3-čia \$35, 4-ta \$30, 5-ta \$25, 6-ta \$20, 7-ta \$15, 8-ta \$12, 9-ta \$10, ir 10-ta \$5

Prašome visų Laisvės skaitytojų padėti savo kolonijū vajininkams gauti naujų skaitytojų, padėkite jiems laimėti vieną iš aukščiausių nurodytų dovanų. Kalbinkite savo draugus ir pažįstamus užsisakyti Laisvę.

Visų Esančių Laisvės Skaitytojų Prašome Gauti Nors Po Vieną Naują Skaitytoją

Kuriems aplinkybės nedaleidžia dalyvauti konteste, tai prašome pasirūpinti gauti nors po vieną naują skaitytoją laike šio vaju. Kadangi yra daug vajininkų, kurie gauna po keliolika skaitytojų, tai po vieną, aišku, gali gauti kiekvienas asmuo. Pasirūpinkite tuom taip labai svarbiu reikalu.

Užtikrinkim Laisvės gyvavimą 1957 metams

Visuose lietuvių centruose prašome organizacijų veikėjų ruošti pramogas Laisvės paramai. Su įėjimais už prenumeratas, uždarbiais nuo parengimų ir aukomis turime savo dienraščiui sukelti tinkamą budžetą išsilaukymui 1957-ais metais.

Stokite į Eiles Laisvės Prietelių

Nuolat dirbantieji ir apšvietai branginantieji asmenys yra prašomi stoti į Laisvės Prietelių eiles, prisidėti su \$25 į metus išlaukymui Laisvės dienraščiui. Galite mokėti po \$5 į mėnesį iki sumokėsite visus \$25. Kurie neišgalite įstoti į Laisvės Prietelių eiles, aukokite kiek išgalėdami. Visokia parama dienraščiui bus labai įvertinta. Rūpinkimės visi, kad išlaukyti dienraštį.

Laisvės vajus yra reikalas visų apšvietai branginančių žmonių

Tuojaus stokime į darbą verbavimui naujų skaitytojų, rinkime aukas ir ruošime pramogas sukelimui Laisvei budžeto 1957 metams. Kurie negali prisidėti darbu ir gerai pasilaiko fin ansiniai, tai jie turėtų stambesnėmis dovanomis paremti Laisvę.

Rašydami vaju reikalais adresuokite sekamai:

LAISVĖ

110-12 Atlantic Ave., Richmond Hill 19, N. Y.

Apie Leono Pruseikos knyga

(Tąs nuo 2 puslapio)

aistringas grožinės literatūros mėgėjas. Jis ir Sibirian eidamas išėjo iš Suvalkų kalėjimo su Adomo Mickevičiaus tomeliu po pažasčia! Kaikurie jo eilėraščių vertimai visai neblogini. Pav. jo vertimas ilgos M. J. Lermontovo poemos "Slaptin-gasai Laivas," tilpęs 1912 m. "Laisvės" nr. 3 (Don Alberto slaptyvarde), — yra net šiuo metu visais požūriais pakenčiamas. O reikia atminti, jog tai buvo atlikta prieš 44 metus, kai mūsų literatūrinė kalba buvo gana skurdi ir grubi! Va pavyzdėlis:

Atskridęs į brangiąją šalį,
Ant kranto jis žengia tiesiai;
Kareivius į eilę vadina
Ir maršalus šaukia rūsčiai.

Bet miega pulkai granadierų—

Kur Elba banguoja slėny,

Šiaurės tolymosios pusnynuos,

Karštoji piramidų šaly.

Rymodamas gailiai dūmoja,

Vos blykstels rytuos dūviesuma,

Ir ašara rieda į smėlį,

Jam žaisdą sielos plaudama.

Ir vėl galvūnę nulenkęs,

Be vilties numoja rankas,

Ir vėl slaptingojo laivo

Nuskrenda berybe melsva.

Tai fragmentas ilgokos poemos, kurioje Lermontovas vaizduoja Napoleono likimą. Sutiksime, jog vertimas visai neblogas!

Leonas Pruseika prisimena ir tą laikotarpį (1931-36 m.), kai jis, su dideliu būriu savo vienminčių, buvo "išsižadėjęs kelio dėl takelio" ir tuomi sudaręs "Laisvės" ir "Vilnės" vedėjams rimtą opoziciją. Kadangi tai labai svarbus jo "išpažintinis" raštas, tad jį kiek platčiau ir pacituosime:

"Kalbėdamas apie rooseveltinius laikus, skaitau savo pareigą pasisakyti apie tai mano gyvenimo penkmetį, kada aš buvau su vadinamąja skloka ir redagavau jos laikraštį "Naująją Gadynę." Tą laikotarpį aš turiu nurašyti, kaip neigiamą laikotarpį, kaip minusą. Praslinko daugiau, kaip dvidešimt metų nuo to laiko, kai aš ir šimtai kitų draugų atsimetm nuo sklokos-opozicijos, o tie, kurie liko su Stilsonais ir Strazdais, prisiplakė prie menševikų ir ilgai virto kraštutiniiais raudonėdžiais, makar-tistais.

"Kiekvienoj opozicijoj yra įvairių elementų. Jei genys margas, tai opozicija dar magesnė. Vieni dedasi prie jos, kad "pataisyti leninizmą," kiti mato išganymą trockizme, tretį lovstonizme. Yra ir tokių, kurie nori išlieti savo asmeninį kerštą prieš Bimbą ar Andrių. Yra ir socialistų, kurie glaudžiasi prie opozicijos tuo tikslu, kad savo srovę sustiprinus ir įspicavus skloka tinkamą dozą oportunistinio kautskizmo. Aišku savaimi, kad tos rūšies trejos devynerios negali išsilaukyti kompaktiškai.

"Didžiama lietuvių opozicionierių visuomet jautė, kad ginčas su laisviečiais

ir vilniečiais yra tik laikinas ginčas ir kad jis baigsis susitarimu ir grįžimu į senas šmėgintos kovos pozicijas. Bet buvo ir tokių elementų (mažuma), kurie su Stilsonais ir Strazdais sąmoningai tempė opoziciją prie menševizmo-grigaitizmo. Nors jie ir dangstėsi kairiąja fraze ir net Leninu "bažijosi," bet kada 1936 metų pradžioje visu griežtumu buvo pastatytas klausimas apie vienybę, jie pasirinko išdavikišką kelią. Neilgai reikėjo laukti, kol jie nutūpė ant menševikiškos šakos. "Komunizmo taisy-mas" pasibaigė "Naujienu" ir "Keleivio" gūžtose. Kasgi nežino, kad jų tarpe atsirado ir denunciatorių ir skundikų!...

"Man kokių prisiminti, kad tais laikais mane gyvė ir Vinikas su Strumskiu, ir Balutis su Tyšliava. Nuo tos kompanijos reikėjo griežtai atspalaidoti. Savikritika nėra koks formalizmas. Savikritika yra valios stiprumas prisipažinti prie klaidos."

Man rodos, kad čia d. Pruseika visai be reikalo mušasi į krūtinę. Kaltės buvo nemažiau ir pozicijos gretose, ypač to meto vadovybėje. Kuomet viršūnė sėdėjo Gitlovas, Fišerūtė ir kaikurie kiti jų satelitai; kuomet į lietuvių jie žiūrėjo tik kaip į finansų šaltinį ir jokios vidinės demokratijos jiems nepripažino, visoki pasipriešinimo balsą žiauriai slopino, — tad ir iššaukė sau organizuotą opoziciją. Viršūnių netaktas ir įžulmas daug prisidėjo prie opozicijos atsiradimo. Tuo metu opoziciją vadino "centristais" ir "oportunistais" toks "revoliucionierius," kaip Gitlovas, kuris dabar yra aršesnis komunistų ir viso pažangaus judėjimo ėdikas, negu koks nors labiausiai suniekėjęs buvęs opozicionierius! Kita to meto "vadovė," kuri opozicijoj matė visokių "necnatų" ir šunīs karstė ant jos, buvo Fišerūtė, kuri net brolių išdavė! O kiek ji išdavė kitų, tai nedaug kas žino. Sąlygoms pagerėjus, visi nuoširdūs opozicionieriai grįžo į savo senąsias vietas. Gi prisiplakėliai ir donosėikiai išskrido ten, kur buvo jų tikroji vieta, kur jie priklausė.

Medalis, mat, turi dvi puses!

Kad 1915 m. gimė Am. Liet. Darb, Lit. Dr.-ja, tai vyriausiai yra L. Pruseikos nuopelnas. Nežiūrint priešingos akcijos iš akcinės bendrovės "Darbo" šalininkų pusės, ALDLD išaugo į didžiulę knygų leidimo įstaigą ir savišvies cent-trą. Iki šiol ji jau išleido 62 knygas. Ji ir šiandien yra didžiausia pažangiosios srovės lavybos organizacija.

L. Pruseikos rašto stilius yra gana sklandus, kalba žodinga. Jei tik jis nevartotų tiek daug "barbarizmų," tai jisai būtų vienas geriausių šių dienų stilistų.

Tai toksai yra! Daugėliaičių kaimo Alberto Vabalo—Leono Pruseikos gyvenimo etapas! Tai garbingo kovotojo kelias, tai tauraus idėjininko kelias. Ilgiausių jam metų!

A. P. Klevas

kaip tik tuo laiku, kada jam medžiaginę pagalba buvo taip reikalinga.

Mes turėsime tuos puikius ir brangius rankdarbius mūsų parengime spalio 6 d. Atėję mūsų svečiai galės matyti, pasigėrėti ir įsigyti. Prie to mūsų gaidinės bus prisirušiosios su skania vakariene ir kitokiais namie gamintais valgiais, tad primename visiem, kad nepamirštumėt dalyvauti su kultūrietėm spalio 6 d.

O dd. Mockapetriui ir Valančiui tariame labai didelį ir širdingą padėkos žodį už tokias brangias ir artistiškas dovanas.

B. E. Senkevičienė

ĮVAIRIOS ŽINIOS

NAUJAS UNIVERSITETO PREZIDENTAS

New Yorko Universiteto resignavusio prezidento Dr. Heald vieton paskirtas Dr. Newsom. Tai palyginti dar jaunas vyras, tikėtai 52 metų, bet jau gerai atsižymėjęs mokslo dirvoje.

WAGNERIO PASIOLYMAS

Miesto majoras Wagneris pasiūlė televizijos stotims su-ruošti tarpe jo ir Javitso debatus. Mat, abudu yra kandidatai į Jungtinių Valstijų Senatą. Wagneris mano, kad tokiais debatais būtų vienu sykiu pasiekta daugiausia New Yorko žmonių su rinkimine propaganda. Bet televizijos stotys abejoja, ar būtų galima visoms joms tuo pačiu laiku tokius debatus pastatyti.

Balboa, Panama. — Nicaraguos prezidentas Somoza, kuris tapo pašautas atentatoriaus, laipsniškai gerėja.

Long Beach, Cal. — Gumos darbininkų unijos (United Rubber Workers) suvažiavime priimta rezoliucija prieš republikonų administraciją.

UŽSIŠAKYKITE SENO VINCO

Poezijos Knygą
Pagarbinkite ligameti rašytoją
Puslapių 128. Kaina \$1.00

Laisvė

110-12 Atlantic Avenue
Richmond Hill, N. Y.

Dienraščio Laisvės KONCERTAS

Įvyks Sekmadienio. Popietį
Lapkr. 11 Nov.

Liberty Auditorium
110-06 Atlantic Ave.
Richmond Hill, N. Y.

MIRE

Annella Dobrow, 73 metų amžiaus, mirė rugsėjo 19 d. ir tapo palaidota rugs. 21 d., Maspeth Alyvų Kalno kapinėse. Pasiliko dideliame nuliūdime jos vyras Joseph, labai plačiai Brooklyn ir apylinkėse žinomas "real estate" ir apdraudos agentas. Taip pat liko nuliūdime duklė Josephine, sūnai Joseph ir Edward ir anūkas Joseph. Vėlionė buvo ligos paguldyta lovon paskutinius kelerius metus. Buvo narė LDS 1 kuopos.

Reiškiame giliausią užuojautą jos likusiai šeimai ir visiems artimiesiems. Apgailestaujame, kad apie vėlionės mirtį tuojau niekas mums nepranešė.

Svečiai

Chas. Senkus su žmona iš Minersville, Pa., ir P. Senkus iš Frackville, Pa., atostogų proga viešėjo pas J. K. Rušinskus, Jackson Heights. Ch. Senkus paliko dovanų Laisvės 5 dolerius.

Antanas ir Ona Chelkiai iš National City, Calif., svečiai vosi pas brolių Izidorij Chelkij iš Brunswick, New Jersey. Ta proga visi atvyko pamatyti Lietuvių Kultūrinį Centrą. Svečiams įstaiga patiko.

Antanas Gukas atvyko iš Chicago atkankyti savo gimnaisius Z. M. Kavalionus ir J. Gužą. Nors pataikė keliauti tuo pat laiku, kai čia buvo tikimasi viesulo Flosey, tačiau kelionę lėktuvu turėjęs labai gėrą.

Svečias aplankė Lietuvių Kultūrinį Centrą ir visas jame įsikūrusias lietuvių įstaigas. Ta proga užrašė dienraštį Laisvės Lietuvoje gyvenančiam vienam savo artimui.

Kultūrinis Centras svečiui labai patiko. Pagyrė, kad jau gražūs skaičiai lietuvių įstaigose ir jis pats jau randa. Sako, nesigailiu įsiamžins, tokią įstaigą verta pamėti.

Gukas žadėjo čionai pasisvečiuoti keletą dienų. Tačiau jis gimnaisiškai tikisi, kad jis turėtų pasilikti bent iki "Lapkaus". Juk reikia pamatyti, kaip brooklyniečiai vaidina. Tikimasi, kad jis paklausys, kadangi jisai yra meno veiksmų rėmėjas savo mieste.

Rep.

Javitsas ir Wagneris draugai?

Republikonų kandidatas į senatorius Javitsas (dabartinis valstijos generalinis prokuroras) ir demokratų kandidatas į tą pačią vietą Wagneris (dabartinis New York miesto majoras) yra seni draugai. Kampanijai prasidėjus jie abu žadėjo, kad nepuls viens kito, kad kampanija bus "mandagi ir ant aukšto lygio".

Bet priešrinkiminė kampanija — ir jai vis labiau įsismaginant pažadai pamirštami. Dar dvi savaitės atgal Javits sakė, kad "Bob" (tai yra, Wagneris) yra geras miesto majoras burmistras, tik bėda, kad jis demokratas. Bet štai dabar Javitsas jau išėjo su kaltinimais, kad Wagneris pasirodė netinkamu miesto tvarkytoju, kad jo administracinis rekordas prastas ir tas rodo, jog jis netinkamas Senatui. Dabar laukiama, kad Wagneris, kuris visai neseniai sakė, kad "Jack" (tai yra, Javitsas) yra puikus generalinis prokuroras, pakeis savo nuomonę ir paskelbs, kad Javitsas yra labai prastas teisininkas ir administratorius....

Business Opportunity MEN & WOMEN HUSBANDS & WIVES

can build your own business on part-time basis and also retireable income. No investment. — Call TR. 3-3959.

New Yorko ir Apylinkės Žinios

Rooseveltienė kalbėjo siuvėjų masin. mitinge

Eleanor Roosevelt kalbėjo masiniame siuvėjų susirinkime, kuris įvyko Diplomat viešbutyje, Manhattane. Mitingą surengė International Ladies Garment Workers unitas. Dauguma mitingo dalyvių buvo moterys, tarp jų nemažai skaicius puertorikiečių ir negrų.

Mitingas buvo politinis ir jo iniciatorium buvo Liberalų partijos klubas siuvėjų tarpe. Kaip žinia, Liberalų partija yra indorsavusi demokratų kandidatus, Stevensoną, Ke-fauverį, Wagnerį.

Paskyrė milijoną dolerių mokiniams

The International Nickel Co. paskyrė visą milijoną dolerių suteikimui paramos ambicingiems ir talentingiems studentams siekti mokslo. Stipendijos sieks nuo \$1,000 iki \$4,000 per metus.

Lietuvių kalba jau dėstoma dviejuose universitetuose

Šių mokslo metų pradžioje buvo pranešta, kad didysis Columbia universitetas tarp kitų kalbinių kursų duoda ir lietuvių kalbos kursus. Dabar sužinota, kad tokius kursus turi ir katalikiškas Fordhamo universitetas, kuris randasi prie New Yorko.

Kursus lanko lietuvių kilmės studentai ir taipgi nelietuviai, kurie iš lingvistinio taško domėjasi lietuvių kalba. Universitetai nurodo, kad lietuvių kalba, kuri yra viena seniausių indo-europiečių kalbų grupės ir iš gyvųjų kalbų giminingiausia sanskrito kalbai, labai pravartanti visiems kalbininkams.

PRANEŠIMAI

BROOKLYN, N. Y.

LDS 1-mos kuopos susirinkimas įvyks antradienį, spalio 2 d., 7:30 val. vakare, Liberty Auditorium, 110-06 Atlantic Ave., Richmond Hill. Visi nariai kviečiami dalyvauti. Kurį duoklės nemokėtos, malonėkite ateiti ir užsimokėti, kad nesusipenduotumėt. Valdyba (189-190)

RICHMOND HILL, N. Y.

LDS 13 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks ketvirtadienį, spalio 4, Liberty Auditorioje. Pradžią 7:30 val. vakare. Visi kuopos nariai kviečiami dalyvauti. Valdyba (189-191)

BROOKTON, MASS.

LLD 6 kp. susirinkimas įvyks spalio 1 d. Liet. Taut. Namų kambariuose, 7:30 v. v. Visi nariai praeini dalyvauti, nes turime daug reikalų aptarti. Teatras-komedija Lapkus jau netoli, reikės gerai prisiruošti. Įvyks spalio 27 d., vaidins aktorai iš Brooklyn.

Piknikai Liet. Taut. Namų Parke eina prie pabaigos. Sekmadienį, rugsėjo 30 d. piknikų nebus, nes tą dieną turi užimę šventiniai, private party. Ten mūsų publikos reikės, bus tik LTN patarnautojai. Spalio 7 d. bus paskutinis piknikas, Liet. Taut. Namų Knyg. ir Laisvės vėjus pradžia. Kurie atsinaujins, prenumeratas tą dieną, gaus veltui įsigerti. Fundija Geo. Shimaitis. (188-190)

Agonėlių, citron nuts, almonds. Agonų sėklų mašina, Imp. \$4. Mėsal malti mašinėlė, Imp., įvairių; Almonds malti maš. \$1.75 iki \$4.50. Vanilla stalks, ungariškos salamės. H. ROTH & SON, IMPORTER 1577 1st Ave. (82 St.), N. Y. RE. 4-1110 Sluodėme per paštą

Vargšelis Lapaitis Lapkus ir apgaulingasis Vingilis

Kuomet jie kartu lankė mokyklą, Lapaitis buvo nuolaidus, tylus ir nedrąsus jaunuolis, kuris visiems nusileisdavo, silpnavalis, minkštanugaris, stumdinėjamas ir persekiojamas. Ypatingai jį persekiojo jo artimas draugas Vingilis — suktingas, energingas, erzintojas, šelmis, egoistas, saldžialežuvis.

Ir štai jie susitinka netikėtai 20 metų vėliau — Lapaitis vedęs, Vingilis viengungis. Lapaitis sunkiai dirbęs ministerijoje ir mažai uždirbęs, bet bijas viršininko paprašyti aukštesnės algos, o Vingilis švilpaujas mergininkas, donžuanas, uždirbęs gerai, cingis jį darbą vėlai, mokas prisitaikyti, prisigerinti.

Kas atsitinka, kai jie susitinka? Galite atspėti — Vingilis pats įsipraso pas Lapaitį pietų, o paskui net įsiskrauto jo butan. Jis pradeda, ką nutraukė 20 metų atgal: erzinti ir pajaukti silpnąją Lapaitį, kurį, po septynių, pradeda vadinti Lap-kum, o Lapaitienę, Matildą, jo pusęje (ir prie jo šono) prieš savo vargšą vyrą!

Tai tokia tos istorijos dalis. Spalio 7 dieną, sekmadienį, pusę po trijų popiet, Didžiojo New Yorko lietuviška publika galės pamatyti visą istoriją Lietuvių kultūrinio centro scenoje. Tai bus veikalo "Lapkus" suvaidinimas.

Vingiuoto - suktingo Vingilio rolėje vaidina Jonas Valentis, kuris taipgi veikala režisuoja. Kas matė Valentį scenoje (ir kas jo mūšų tarpe nematė?) žino, kaip puikiai jis gali kaip tik tokia graiczišką - saldžialežuvių rolę suvaidinti. O Lapaitį-Lapkę vaidina kitas mūsų scenos vėteranas, Povilas Rainys. Lapaitienę vaidina Adelė Rainienė, jos gimnaitę Katrę — Eva Mizarienė, o Plepaitienę — Zuzana Kazokytė.

Jau vien iš vaidintojų sąstato aišku, kad tai bus pirmos klasės komedija. Nestebėtina, kad New Havene, kur tas veikalas jau buvo suvaidintas rugsėjo 23, jis buvo sutiktas entuziastiškai. Beje, ši sekmadienį, rugsėjo 30 dieną ta Liaudies teatro trupė šį veikala perstato Wilkes-Barre, Pennsylvanijoje, 206 N. Parish Street. Vėliau jis dar bus vaidinamas Elizabeth, Brocktone ir Worcesteryje. B.

Kritiškas raportas

Kadaise miesto majoras buvo paskyręs komisiją ištirti miesto Civilinio Apsigynimo administracijos. Komisijai pirmininkavo Mr. Presdes. Raportas didžiai kritiškas. Pasirodo, kad bereikalingai tapo išmėtyta labai daug pinigų, o to "apsigynimo" beveik niekur nesimato.

ATIDARĖ "HELIPORTĄ"

Majoras Wagneris atidarė helikopterį stotį 30-oje gatvėje prie East upės. Tai pirmas toks didelis helikopterų aerodromas ir iš jo ir į skraidys helikopteriai, kurie vežios keleivius bei paštą į aplinkinius miestus. Taipgi yra planų, kad keleiviai, kurie skraido orlaiviais iš LaGuardia arba Idlewild aerodromų, į juos iš vidurmesčio galėtų būti skaidinami helikopteriais, vietoje būti vežiami autobusais.

ILA ir laivų kompanijos bando pratestkontraktą

Nors NLRB paskelbė, kad kada nors spalio mėnesio viduryje uosto krovinių tarpe bus praversti rinkimai, kad nustatyti, kuri unija krovikus atstovaus, ILA privertė laivų kompanijas atnaujinti derybas su ja. Kalbos apie galimą streiką sekantį pirmadienį išjudino bosus, kurie sutiko atnaujinti derybas. Iki šiol jie per kelias savaites atsisakė derėtis su ILA, sakydami, kad laukia rinkimų rezultatų.

ILA ir bosai tarėsi apie galimą pratesti dabartinį kontraktą, kuris pasibaigia su šiuo mėnesiu. ILA sutinka, kad dabartinis kontraktas būtų pratęstas, jeigu bosai pasižadėtų kiekvieną vėliau pasiektą algų pakėlimą skaityti nuo rugsėjo pabaigos, tai yra, retroaktyviai.

Tėvai kaltinami nužudyme kūdikio

Policijai suareštavo Mrs. ir Mr. Beuther. Prieš juos iškeltas kaltinimas, kad jie nužudė savo 16 mėnesių sūnelį. Vaikas mirė ligoninėje vasario mėnesi. Atsirado liudininkė, kuri pasakė policijai, kad ji matė, kaip tas atsitiko. Tėvai susibarė, vyras perpykęs pagriebęs vaiką metė į pačią. Nuo susitrenkimo sūnus paskui mirė.

Manhattan prezidentas Jack paskelbė Civilinės pareigos (Civic Duty) savaitę, kuri tęsis nuo spalio 8 iki 12.

JOSEPH BERNARD

Kriaučius. Didelis pasirinkimas vyriškų ir moteriškų slacks. Sporto ir paprastai sijonai, sporto palaidai; kojinų, kombinai, odinių diržų. Medžiagos išsiuntimui Europon. 127 Wyckoff Ave., B'klyn Priešais teatro. HE. 3-7995

SLYVU TORTAS

ZEMUOGIU BULKUTES Pichinger & Linz Layer Tortai Neugroesch's Chestnut & Plum Dimpplings ir t. t. Lindt, Tobler, Astor Cokolada ANDRE'S PASTRY 70 W. 96th St., galas Columbia Ave. Tel. RI. 9-6146 (188-194)

SCHWARZWALD RESTAURACIJA

Puiklaus Vokiški Valgiai Yorkville 1643 First Ave., N. Y. C. (85-86th Sts.) Tel. RH. 4-9870—Fred ir Roy

MATTHEW A. BUYUS (BUYAUSKAS)

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS "36-36" 426 Lafayette St. Newark 5, N. J. Market 2-5172

DOMESTIC & IMPORT STORE

58-18 Myrtle Ave. Ridgewood, L. I. (prieš Ridgewood Savings Bank) Vokiškos dovanos. Porcelano, kavinų, pradžiai setų, prie valgio setai, Hummel figūros, alui stiklinės, cuckoo clocks, virtuvei reikmenys, parfumo, čokolado, vokiškai ir angliškai plokštelės. HEgman 8-9773

AIDO CHORAS

Aido Choro dainų praktika atsibūna kiekvieną penktadienio vakarą. Pradžią pamokų kaip 8 val. vakare, Liberty Auditorijos Muzikos kambaryje. Visi choristai prašomi nepraleisti praktikų, ir nauji mylintieji dainuoti ir meną kviečiami įstoti dabar. Turime naujų iš Lietuvos liaudies dainų, kurias manome dainuoti šiame sezone, todėl priviolome uoliai jas praktikuotis. Aidietis

IR DEMOKRATES DARBUOŠIS

New Yorko valstijos demokratės moterys atidarė raštinę teikimui informaciją apie demokratų kandidatus. Raštinė randasi 399 Madison Ave., Manhattane.

FINLAND HOUSE

39 E. 50th St., MU. 8-0018 SMORGASBOARD ir SKANUMYNAI Pietūs, įsigirimai, vakarienės. Atdara sekmdieniais.

HELP WANTED MALE

GILBERT CLOCK Toolmakers Model Makers We Pay Market Rates Steady Work Apply Between The Hours of 8 a. m. — 5 p. m. Monday through Friday at the WILLIAM L. GILBERT CLOCK CORP. Winsted, Conn. (184-191)

PRESS FEEDERS 8x12

Rakintojai taipgi galinti laužyti ir pakeisti formose. Spausdinimo darbas, trumpi išleidimai. Jei jūs galite nuolat spausdinti, tai turėsite progą viršialikams. Globe Stationery Co., 128 32nd St., B'klyn. Tel. ST. 8-1166 (188-191)

ROOFERS SIDE WALL MECHANICS BUILT-UP ROOFERS

Experienced only. Top wages. Steady work. REX ROOFING CO. 1012 Sawmill River Rd., Yonkers. Yonkers 3-1166. (183-189)

MALE and FEMALE

Upholstery man. To work on custom upholstery, good pay, steady work. Also upholstery Operator (female) to work part time. WALTERS, 893 2nd Ave. Nr. 48th St., N. Y. PL. 8-0472. (17-193)

Business Opportunity

GROSERNE Abelnai įeigos \$1,500 į savaitę, 6 dienų savaitę, randa \$70. Geras biznesas, dar gali būti pakeltas. Saukite savininką: Tel. HI. 6-2822 (188-190)

Grosenė-Dellatessen. Įsteigta geroj kaimynystėje. Darome \$2,000 ir daugiau į savaitę. Pardudame pilnai įstaigą. Fantastiška proga. Mr. Loss, EV. 3-6346. (189-195)

Vaisių ir Daržovių krautuvė. Moderniška, nauji rakandai. Zema randa, 5 m. leise. Gera vieta, įkainuota greitai pardavimui. Pilnas sandėlis, parduoda savininkas. \$1,500. KI. 8-4152. (189-191)

Valgio krautuvė. Mažas pasitar-navimas. Įsteigta 11 m. Puiki vieta Queens; mažos įeigos, o geros jel-gos. Pilnai įstaigta. Su nuostoliu. GR. 4-7786. (187-92)

IDEAL FOR FAMILY

GROCERY, Bronx, cor. \$1,500 — Sac. selling due to illness. Being sold completely equipped. CY. 2-2966. (184-191)

Grocery-Dell. Est. 30 yrs. 3 im. apt. All new equip. Sac. at \$3,000. Sold by owner, cannot handle. No reasonable offer refused. TU. 2-4287 (184-190)

Ideal for fam. Delle-Groc. Long established. \$1400 wk. gross; part-ners disagree. Sold compl. equipped. Business can be built up. HY. 2-4544 (182-188)

NEW YORK

HELP WANTED FEMALE

MATURE WOMAN—Plan meals, supervise girls in kitchen. Sleep in. Episcopal girl's school.

White Plains 9-1246

(188-194)

DRAPERY OPERATOR

On machine. Experienced. Custom shop—Steady work. PL. 9-2463

(183-189)

Houseworker. Sleep in (mature), care of children, 1 school age. No cooking, 5 room apt. Appliances. Good position. Call 9-12 or after 6 P. M. NI. 5-4895.

(187-190)

Jauna moteriškė (iki 30 m.) Dirbti namų darbą. Nuosavas kambarys, guolis vietoje. Turime kitus darbininkus. Pagarbioti prie vaikų. Visi įtaisyti. Pagaidejama vokiškai kalbanti. LE. 5-5939.

(188-191)

HELP WANTED-MALE

Colonial Auto Body Co., Inc., is hiring Blacksmith-Finisher and Electric Welder, on commercial truck bodies. Good pay, steady work and overtime. 37-35 Vernon Blvd., L. I. City.

(189-195)

Oil Burner Service Men. For Bronx & Manhattan. Experienced No. 2 Oil. \$2.50 per hour. Call: TY. 2-3077

(189-195)

Carpet Measure Man. Exp. essential; exc. opp. for right man with one of N. Y.'s largest Carpet Chains. Must have car; salary; call ALLEN CARPET SHOPS, AX. 7-4700. Jack Allen.

(189-192)

MACHINIST—1ST CLASS Age, 30 to 40 yrs. 1st class on Lathe work from plans. Also INSPECTOR. Experienced screw machine, first parts inspection. Good pay, steady work. Benefits. GREAT EASTERN BRASS WORKS 36-20 34th St., L. I. C. RA. 9-2250 (187-193)

MASINISTAI Lathe darbininkai su Milling Mašinos patyrimu. 40 val. savaitę, apmokama ligoninė. Alga pagal patyrimą. POLARIZING INSTRUMENT CO. INC. Irvington on the Hudson, N. Y. Irvington 9-3206 (189-195)

Gręžimo Mill darbininkai. Planer darbininkai, motorų Lathe operatoriai, Turret Lathe operatoriai. Radial gręžimo operatoriai. Aukštos algos. MOREY MACHINERY CO. 4-57 26th St., Astoria, L. I. AS. 8850. Ext. 14. (189-191)

POLISHERS Patyrusios prie moteriškų ridikulių, Frames ir Ornaments. Gera mokeskis. VOGUE METAL CRAFT CO. Tel. OL. 7-7800 (24M) (184-191)

PINBOYS Su patyrimu, nuolatinis darbas, gera alga. Garantija. DYCKMAN BOWL-WAYS 170 Dyckman St. (Po 3 v. d.) (187-189)

RIVERS & CLICKERS Experienced on leather goods. For 5 P. M. to 10 P. M. shift. 418 Johnson Ave., B'klyn EV. 2-4214 (184-190)

MASINISTAI Lathe Hands, su Milling Mašinoms patyrimu. POLARIZING INSTRUMENT CO. Irvington, New York. Irvington 9-3206 (182-188)

REIKALINGAS VAIRUOTOJO PAGALBININKAS Su chauffers išsilais. Nuolatinis darbas. Gera mokeskis, 5 dienų savaitę. Tel. AL. 4-0892. Community Towel Supply Co. 425 E. 9th St., N. Y. C. (184-197)

JAUNAS VYRAS Abelman fabriko darbu. Turi būti 18 metų. Nuo 9 A. M. iki 11 A. M. arba 1 P. M. iki 4 P. M. American Improved Products, Inc. Jericho Turnpike ir County Courthouse Road, Garden City Park, L. I. (184-192)

Būkite diskusijose apie prezidentinius rinkimus sekm., rugs. 30 d., 3 v. popiet Kultūriniam Centre, įžanga veltui